

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työlläisten suomenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka liitää The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katu-
jen kulmassa. Puhelin 363.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisä.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
America. Published every Tuesday by The
Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c

ADDRESS:

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th,
1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

231½ Oak St., Portland, Ore.

**Toverittaren yksityisnumeroiden
hinta on viisisenttiä kappale pait-
si niputtain ostain, jolloin ne ovat
(viisi kappaletta ja siitä ylös-
päin) kaksi senttiä kappale.**

**Toverittaren tilaajaluettelo osoit-
taa seuraavaa:**

Uusia tilauksia 115
Uudistuksia 38
Katkennut 36

KAHVI-JUTTUJA

Viime viikon tilaajaluettelo osottaa, että Toverittaren levit-
äminen on yhä virkistymään
päin koska on lähetetty 87 uutta
tilausta eli 13 enempi kuin edel-
lisellä viikolla. Ja uudistettukin
on tilauksia 31 eli 10 enempi
kuin edellisellä viikolla. Mutta
katkeamaan on taas päästetty
kokonaista 50 tilausta eli 10 e-
nempi kuin edellisellä viikolla.
Tämä ei kelpaa, että päästetään
tilauksia tällä tavalla katkea-
maan. Tämä seikka olisi kiireim-
miten korjattava.

Tässä lehdessä on pari kirjoit-
tusta Toverittaren sisällöstä. Nä-
mä nähtävästi tulivat kohta kuu-
miltaan vastineeksi äskettäin ju-
laistuun Leo Leinon kirjoituk-
seen siitä, mitä hyvin toimitetun
lehdän tulisi sisältää. Koskapa
pian on yhtiökokouskin ovelta,
niin lienee terveellistä saattaa
näitä kirjoituksia julkisuuteen.
Ei sen tähden, että kukaan olisi
vielä oikeutettu tähän mennessä
ja vielä läheisessä tulevaisuudes-
sakaan lehdän toimitusta enempi
moittimaan kuin kiittämäänkään.
Toimitus ei vielä ole vastaan-
tumpakaakaan. Ja miksi ei? Vas-
tineeksi kerron teille mitä kuulin
viime viikolla Vaudevillissä.
Juutalaisukko antoi pojalleen oh-
jeita: "Ole aina kunniallinen,
tunnostaudu hyvin, mutta ennen
kaikkea tuo rahat kotiin."

Toverittaren toimitus on jo
toista vuotta ollut aivan sama-
sa asemassa kuin tuo juutalais-
poika. Jos lehti olisi hyvin toi-

Mielipiteitä Toverittaren
sisällöstä

Koska viime aikoina on ilmennyt
viittailuja ja arvostelua Toveritta-
resta mitä se on sisältänyt ja mitä
sen pitäisi sisältää sekä mitä siinä
niin kun vastaisuudessa pitäisi tulla
olemaan sisältönä ja koska tuota
arvostelua on johdettu siitä piiristä,
joita varten ei Toverittarta ole pe-
rustettukaan (nim. miesten piiristä),
niin lienee paikallaan sanoa joku va-
kava sana myöskin siitä joukosta
joka on varsinaista Toverittaren saki-
kia. Olen ollut Toverittaren tilaaja
melkein koko ajan kun se on ilmes-
tynyt ja yhtä kauvan olen ollut niin
sanottu asiamies mainitulle lehdelle.
Ja minulla olisi paljon muistossani
sillä kuinka monta kummallista vas-
tausta olen saanut kaupattessani To-
veritar-lehteä, mutta ne eivät kuulu
tämän yhteyteen.

Tämän yhteyteen kuuluu ainoas-
taan se, että kun on saanut jonkun
tilaamaan lehdän ja tilaaja vuoden
kuluttua sanoo ettei hän tilaa enään,
kun ei sitä kuitenkaan tule luettua,
niin se ilmeisesti toteaa sen, että
lehti ei ole sisältänyt sellaista, joka
olisi ollut mielenkiintoista lukemista.
Se on ollut liika vakavaa ja sen toi-
mittajat eivät ole tunteneet sitä jouk-
koa, jolle sitä on toimitettu. Sillä
lienee paikallaan mainita että minä
en ole koko pitkänä aikana kun kah-
delle s. s. osaston jäsenelle kirjoit-
tanut Toverittaren tilausta, vaikka
tarjonnut olen monasti.

Nyt vasta kun nykyinen toimittaja
tuli toimeensa tuli Toverittaren elä-
mää. Se uhki ilmostusta se uhki
antetta, mutta se myös löysi tien mo-
neen kotiin.

Se tuli lukemisen arvoiseksi ja sitä
luettiin ja lainattiin ja vihdoin tilat-
tiin — yksi toisensa perään.

Ja mitä sille tulee siihen Artun ja

mitettu, niin olisi sekin hyvä,
mutta se ei ole pääasia. Ennen
kaikkea "tuo rahat kotiin". Ja
niin kauan kuin toimituksen täy-
tyy katsoa sitä, miten kaikista
vähimmillä kulungeilla saisi leh-
den ulos, millä keinoilla sille sai-
si tilaajia, (kun kerran s. s. osas-
tot eivät ole sille tilaajia missään
määrin hankkineet) ja millä muil-
la keinoon sitä rahaa saataisiin ko-
tiin, niin niinkaan eivät mit-
kään moitteet eikä kiitokset leh-
den sisällön suhteen ole oikeut-
tettuja.

Satuin kerran keskustelemaan
erään miestoverin kanssa sosia-
listipuolueen presidentin ehdok-
kaista. "Kate Richards O'Haren
nimittäminen ehdokkaaksi oli
teknillinen virhe", sanoi hän
"Jos hän sattuisi saamaan eh-
dokkuuden, niin silloin joutuisi
sosialistipuolue huonoon valoon
suffragettien silmissä ja muuten-
kin siinä löisi käytäntö periaat-
teitamme vastaan, sillä miehet
eivät ole vielä valmiita äänestä-
mään naisehdokasta."

Se oli rehellisen miehen rehelli-
nen tunnustus. Ikävä sanoa,
mutta se on totta. Sosialistipuolue-
n miehet yleensä, ovat sen-
tään vielä monessa suhteessa ai-
van yhtä typerä kuin demo-
kraattipuolueen ja republikaani-
puolueen miehetkin ovat. Siitä
nähtiin esimerkki Washingtonin
valtiossa, kun oli sosialistipuolue-
n kuvernöörin ehdokkaana
nainen, tunnettu ja kaikin puolin
kykenevä toveritar Anna Maley,
joka nyk. on ehdokkaana puolue-
n toimeenpanevaan komite-
aan. Hän oli kuvernöörin eh-

Ainan romaanin jonka miesväki tun-
tuu pitävän niin yli-ihmissellisenä, niin
se oli ainakin täälläpäin sellainen
makupala, että jokainen sen ahmi lu-
kea ensiksi, mutta kun oli sen luke-
nut, niin luki perään muutakin, joka
oli jo ehkä vakavaa ja opettavaa. Ja
kyllä se on miehet sillä lailla, että
jos teidän sulhasenaolo alkanne ei
ole niin kaukana, että te siltä jotain
muistatte, niin kyllä tekään ette ole
olleet multa viisaampia vaikka nyt
niin uskottelette. Kun ihmiset ovat
siinä tilassa, että he haluavat toi-
sensa saada, niin se tuntuisi plaa-
van koko asian, ettei kaupat tehtäisi
iäksi.

Ja useassa tapauksessa se liitto
olisi paikallaan, jos yhteiskunnalliset
olot eivät olisi niin kurjat, että ne
kaikkina muodoissa pyrkivät kodin
onnea sormiloimaan.

Mutta vaikka kokemus muille yhtä
ja toista opettaa elämässä niin pi-
täisi se myös opettaa sen millä leh-
den tilaajat saadaan pysymään tilaa-
jina pitemmäksi kuin yhden vuoden.
Millä luulette esim. New Yorkin uu-
tisten saavan tilaajansa ja kannatuk-
sensa? Silläkö että se julkaisee us-
konnollisia ja uskonnon vastaisia kir-
jotuksia samassa lehdessä, vai sillä-
kö että joku kirjeenvaihtaja puhuu
kauniisti työväen liikkeestä ja toinen
käyttää mitä herjaavinta kieltä? Ei-
vekkoset, ei siinä päinkään, mutta
kun siinä julaistaan jatkuvia romaane-
ja, siinä koko juttu. Jos maini-
tusta lehdestä lakkautettaisiin romaani-
en julkaiseminen, niin vuoden ku-
luttua ei sillä olisi kuin kourallinen
lukioloita ja tilaajia ja siinä onkin suur-
rin syy siihen, että työväen omia sa-
nomalehtiä levittää niin hitaasti kun ne
on niin ahtaissa pulteissa, että
esim. leikkiä sitä ei ymmärretä juuri
missään muodossa ja rakkaudesta-
kaan ei saisi puhua halaistua sanaa,
ei edes naisten lehdessä vaikka rak-
kaus kuitenkin tekee yhäti sekä ri-
tareja että narreja miehistäkin, ja
naisille se on puoli maailmaa.

Minun mielestäni jatkuvat roma-

nit joissa ilmenee samalla luokka-
vastakohdat ja jonkunlaisena punai-
sena tai valkoisena lankana joku on-
nistunut rakkausselkkä, niin se ei
pitäisi lehdän sisältöä vaan päin vas-
toin.

Voisivathan ne harvat, jotka ovat
jo vapautuneet tunneelämästä olla
lukematta ne kohdat kun tietäisi sa-
malla että suurin osa lukijoista lu-
kee ne paikat suurimmalla mielen-
kiinnolla. Ja vielä uskon että ne ovat
vähemmistönä tämän lehdän tilaa-
jissa, jotka eivät hyväksy kevyempää
kaunokirjallista lukemista. Älkääm-
me koskaan tulko niin vanhaksi, et-
tä vaatimme kaikki olemaan vaka-
vaa ja sellaista joka jokaisen vaka-
van yksilön makua tyydyttää, sillä
se on mahdollottomus.

Koettakamme kehittää kaikkea
paremmaksi yksin tunne elämäkkin.
Ja siihen on teillä ja meillä mainio
tilaisuus jos tämän Toverittarenkin
välityksellä. Ei tehdä Toverittaresta
jatkuvaa postillan lukemista, vaan
eteenpäin vaihtelevalla sisällöllä aina
pysyen työväen käsittämisen kannalla.
Niin — tämä vain tällä kertaa, toiste
lisää jos tarvitaan.

ANNI M.

Palanen purtavaa.

Luettuani Toverittaren no. 4 tulin
ajatelleksi huoaiten: onpa hyvä et-
ten minä ole lehdän toimittaja. Näet
sellaisella henkilöllä kun lehdän toi-
mittajalla ei saa olla hermoja. Häällä
pitää olla vaan vahva selkänahka,
alati mukoilevat, vilkkuvat silmät ja
isot korvat. Minnehan minä joutui-
sin sellaisessa asemassa, minä joka
olen varustettu täydellä hermostolla
ja tavallisen kuolevaisen sydämellä.
Silloin esimerkiksi kun olen julaisut
jonkun kertomuksen, jossa on ollut
pari sanaa rubiin tai timanttii sorm-
muksesta. — Jos tämän jälkeen sai-
sin muistutuksen lukijain puolelta, tu-
lisin ajatelleksi kohta: he luulevat
kai (toisin sanoen) ovat käsitäneet
asian siltä kannalta, että minä leh-
den toimittajana olen ehdottanut, et-

poliittiseksi, niin silloin ei saisi
sosialistipuolueen jäsenyyteen-
kään kuulua yhtäännoata sellais-
ta henkilöä, joka ei ole maan
kansalainen. Mutta minä en
katso sosialistipuoluetta vain
poliittiseksi puolueeksi. Minun
mielestäni sosialistipuolue on
paljon enempi kuin poliittinen
puolue, eikä se minun mielestäni
rajoitu Yhdysvaltojen maantie-
teellisten rajojenkaan sisään,
paitsi muutamissa sivuseikoissa.
Minun mielestäni äänen kalas-
taminen ei ole pääasia (vaikka
olenkin akka, niin sanon kuiten-
kin mielipiteeni) vaan pääasia on
puolueemme, paremmin sanoen,
järjestämme kasvattaminen, va-
listaminen, lujittaminen — äänet
seuraavat itsestään, kunhan suo-
ritetaan pääasia ensin. Ja tätä
pääasiaa johtamassa, valvomassa
ja toimeenpanemassa sosialisti-
puolue tarvitsee toimeenpanevan
komitean. Siellä minun mieles-
täni saa olla joukossa yksi ja
vaikkapa kaksikin sellaista, jot-
ka eivät ole Yhdysvaltain kansa-
laisia, kunhan he vaan ovat sel-
laisia, jotka tämän pääasian tay-
delleen tajuavat. Yhdysvaltain
sosialistipuolueella ei vielä tähän
asti ole ollut sellaista toimeenpa-
nevaa komiteaa, joka tämän tär-
keimmän asian, tämän pääasian
olisi täydelleen tajunnut. On ol-
lut vain poliittisen puolueen toi-
meenpaneva komitea.

Ja jos siitä "myrsky nousee",
kuten T. H. ennustaa, nousevan
eikansalaisen valitsemisesta, niin
antaa nousta. Sen parempi mitä
pikemmin nämä asiat tulisivat
niin laajan pohdinnan alaiseksi,
että sosialistit pääsisivät ymmär-